

Štenci" izhaja vsaki
paz, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
3 kron, za pol in četrť
leta razmerno; za Ogr-
sko 4 K 50 vin, za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron;
za drugo inozemstvo se
računa naročnino z ozi-
rom na visokost poš-
tne. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
list. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slopje št. 3.

Slava Tabi, ki si nas kmetje ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Štev. 21.

V Ptuj v nedeljo dne 23. maja 1909.

X. letnik.

Le naprej!

Klerikalno časopisje vriska od veselja, ka-
ker da bi doseglo bogve kako lepe uspehe. In
vendar je vse to le prazna pena, le navidezni
uspehi. Zmaga klerikalne stranke ni dokaz njene
moči. Ona je le dokaz, da je še večina našega
ljudstva v duševnem jerobstvu. Klerikalna
zmaga ni častna, kajti s tako velikanskim apar-
atom zmagati pač ni težava. Pomisliti se mora,
da imajo klerikalci v vsaki fari po enega ali
dva agitatorja. Pomisliti se mora, da ti agita-
torji zlorablajo cerkev in da se jih za tam izu-
stene laži ne more na odgovornost klicati. Kle-
rikalci so torej zmagali nad nasprotnikom, ki
ma že vnaprej zvezane roke.

Te zmage se klerikalci veselijo. In zopet
poljijo svoje geslo: Herr, lass es Dummheit
wegen übers Land, dann bleibt die Macht in
unserer Hand...

Mi klerikalcem to veselje privoščimo. Čas
je, ko se bode tudi njih nadvlada podrla v
osnove. Vsaka knjiga, vsak časnik, vsak spis,
vsaka šola deluje tiho a neumorno na uničenje
klerikalne vlade. Ljudje pričenjajo čitati in mi-
sliti. Oni pričenjajo uvidevati svojo lastno bera-
bo in čutijo, da je te revščine tisti kriv, ka-
rni jih je doslej vladal ter v neumnosti obdr-
žal. Kmetjsko ljudstvo ni slabo, le zanemar-
jeno je! Ali polagoma bode vrglo to nemarnost
od sebe in odprlo oči, — gorje klerikalcem v
tem času kmetjskega spoznanja!

Kmet je konzervativen; on se drži starega.
Ali kadar izpozna potrebo novega, takrat se tega
oprime in nobena sila sveta mu to ne more za-
brani. Tako se bode oprijel kmet tudi napred-
nega mišljenja. In pod zastavo napredka bode
brazdal od zmage do zmage...

Res je: spodnjestajerski kmetje ostanejo v
deželnem zboru brez pravega zastopnika. Godilo
se jim bode vedno slabše. Medu jim bodejo ma-
nili okoli ust, ali nobene obljube ne bodejo

klerikalni poslanci izpolnili. Pa vendar ne smemo
obupati. Čim slabše se kmetu godi, tempreje se
bode k samopomoči prebudi. Pri teh volitvah
še kmetje niso hoteli izpoznati prepotrebnega
klica: „Kmet za kmeta“! Ali čas bode prišel,
ko bodejo ta klic razumeli.

Mi pristajši „Stajerci“ stranke, ki zdru-
žujemo vse, kar je med našimi kmeti resnično
naprednega, ne tarmamo in ne jokamo zaradi
izida teh žalostnih volitev. Doprinesli smo dok-
kaz, da smo gospodarska stranka, s katero treba
računati. V vseh pomembnejših občinah imamo
svoje zastopnike in prijatelje.

In na te prijatelje se ob končanih volitvah
obračamo. Hvala vam, vrli somišljeniki, za ves
trud, ki ste ga imeli v službi svete kmetjske
stvari! Ali naše delo s tem še ni dokončano.
Nasprotno: zdaj je treba z delom pričeti. Raz-
širjamo napredno mišljenje! Vsaka beseda mora
pasti na plodono tla. Iz te zemlje bode po-
lagoma vzklilo seme prostega prepričanja. Tako
bode stopil spodnjestajerski kmet v eno vrsto
k svojimi tovariši v drugih deželah. In z železno
svojo kmetjsko voljo vstvaril si bode boljše bo-
dočnost.

Ali smo premagani? Ne, nikdar ne! Zato
pa naprej in naprej in zopet naprej!

Volitve v deželni zbor.

Volitve so za nas končane. Izid je seveda
takšen, kakor je bil za današnje čase pričako-
vati. Zmagali so namreč najzagriženejši kmetjski
svoražniki, prvaški klerikalci. To pač ni dru-
gače mogoče v deželi, v kateri se zlorablja spo-
vednice in prižnice v politične namene, v kateri
se zabrani človeku odvzeti in zadne tolažbe vere,
ako voli napredno, v kateri se celo razdira dru-
žinsko srečo zaradi volitev... Naš kmet je še
vedno v politiki preveč lahkomiseln. Njemu je
politika in volitev še vedno igrara, s katero naj
se drugi stanovi igrajo. On še vedno misli, da

nima drugega namena, nego delati in plačevati.
Pozabi pa ta vbogi zapeljani kmet, da se mu
ravno zaradi te lahkomiselnosti tako slabo godi
in da bode toliko časa berač ostal, kolikor časa
bode pustil druge stanove za-se skrbeti.

Klerikalci so torej zmagali. Častna ta zmaga
zanje seveda ni. Res je namreč in nepobitno
dejstvo, da so zmagali klerikalci le z neverjetnim
terorizmom in nasiljem. Malo je prižnic po
spodnjem Stajerskem, raz katerih bi se te dni
slišalo božjo besedo razlagati in ne politično
bevskanje, politično hujskanje. Malo je duhovni-
kov, ki bi v teh volilnih dneh ne pozabili svoj
zvišeni poklic in se raje postavljali kot politični
agitatorji. Tako ni čuda, da je poštena kmetjska
stvar podlegla in da je zopet klerikalna tema
zmagala. Porabili bi lahko celi list, ko bi ho-
teli le poglobitve agitatorje v duhovniški suknji
popisati. Omenili bomo zato le posebno važne
grde slučaje. Ljudstvo si bode že samo napra-
vilo sodbo in bode polagoma izprevidilo, kdo je
kriv, da vera peša...

Agitacija je bila velikanska. Vse vasi, vse
hiše, koč, kozolci, obmenji kamenji, telegrafni
drogi, drevje, so bili preplepljeni z raznimi pla-
kati. Na cestah so ležali letaki raznih strank
kakor listje. Take hude agitacije menda še nik-
dar ni bilo. Našim nasprotnikom je morala se-
veda tudi volilna sleparija, navadni volilni švin-
del pomagati. S poštenimi sredstvi bi ti ljudje
itak nikdar ne zmagali. Tako se nam poroča iz
raznih krajev, da so občinski slugi raznašali že
popisane glasovnice. Več takih slučajev se nam
je naznanilo in oddali jih bomo pristojni sod-
nji. Tudi se je volilce podkupovalo, s pijačo in
jestvino k volitvi sililo. Ako moža ni bilo doma,
nagovarjalo se je ženo. Listke se je izmenjavalo.
Uradniki posojilnice so grozili ljudem, da jim
odpovejo posojilo, ako ne volijo prvaške kandi-
date. Napredne glasovnice so prvaški volilni ko-
misarji ednostavno razveljavili itd. itd. Na ta

Kmetica: Malo huda je ta grevenga, gospod
pa res mora biti?

Spovednik: Res, res, to je zapovedal sveti
Janez.

Kmetica: Pa sveti Janez je tudi volil Fiksbiška?
Spovednik: Volil ga ni, ker takrat Fiksbiška
še ni bilo. Ali ko bi že bil, bi ga pa gotovo volil.

Kmetica: No, bom že naredila —
Spovednik: Amen.

Vrata se zaprejo in ženska koraka vesela proti
domu. Kmalu potem se začuje iz njene koč ropot gor-
kih klobut. Ali ona ne odneha iz čez par dni voli kmet
klerikalca Fiksbiška.

Pred volilno komisijo. Ob mizi stoji v
beli rjuhi zaviti duh.

Župan: Kdo si ti?

Duh: Nikdo.

Župan: To je neumnost. Kdo si, te vprašam?

Duh: Nikdo, ker sem že pred 3 leti umrl. Do-
kler sem živel, bil sem kočar Matjaž.

Župan: On, vidiš, zdaj je dobro. Torej zapiši-
mo: kočar Matjaž voli... Kje imaš glasovnico in kaj
je zapisano na nje?

Duh: Nič, mi mrtvi ne moremo pisati.

Župan: Bom pa jaz zate napisal Fiksbiška, kajti
za klerikalce smejo tudi mrtvi voliti.

Volilni kinematograf.

Spisal Tebničar.

Na shodu. Zbranih je precej pastirjev; neka-
rim gleda še srajčka izza hlač; dvoje tretjeradic sedi
v ozadiju; nadalje je prišlo par zaspanih kmetov in mla-
dečisko društvo „Hecjehec“.

Predsednik shoda: Slavni zbor, dober dan!

Vsi: Bogdaj, očka!

Predsednik: Zdaj se prične shod. Vsakdo
ima prosto besedo; ali kdor bode kaj rekel, tega
prejemo in vržemo vun. Govoril bode naš priljubljeni hof-
rat Škrnecelj.

Vsi: Živio, živio!

Hofrat Škrnecelj: Jaz sem velik gospod
in zato nosim kot svoje znamenje brinjevo vejo. Kar
sede okoli sebe, to sem vse jaz naredil. Zadnjič je
vrgla Jakecova svinja sedem mladih. Ko bi mene ne
bilo, vrgla bi jih samo pet. Tomaž je imel na svojem
grmovju vse polno gosenc. Ko bi mene ne bilo in ko
bi jih ne požgal, požrle bi mu vso listje. Liza je poro-
čila; tega sicer nisem jaz kriv; ali ko bi mene ne bilo,
dobila bi trojčje in to je slabo za prazno hišo. Ko bi
mene ne bilo, tekla bi Drava iz Ormoža proti Ptuj.

Vsi: Živio, živio!

Hofrat: Jaz sem Škrnecelj vseh Škrneceljnov in
zato mene za poslanca izvolite, potem dobite vsak en
groš od mojih dijet.

Vsi ploskajo in vpijejo „živio“. Društvo „Hecjehec“
zapoje lepo pesem „Pa mi ga žingamo.“

Shod se razide. Hofrat Škrnecelj pa se odpelje v
kočiji komercialnega svetnika Dakselna. Za njim pa te-
čejo pastiji in srajčka jim frtota izza hlač.

V spovednici. Pobožno kleči tam starejša
kmetica in pripoveduje svoje grehe.

Spovednik: Dobro, dobro, vse grehe vam od-
pustim.

Kmetica: Ja gospod, še nekaj, sosedu sem
drva kradla.

Spovednik: Nič ne dene, samo nekaj —

Kmetica: Pa moje teto sem za par stotakov
ogoljufala —

Spovednik: Kaj to, vse to ti odpustim. Ali
tvoj mož mora našega kandidata voliti.

Kmetica: Kaj pa je to, kandidat in volitev?

Spovednik: Neumnica, tvoj mož je dobil
cegelc in na ta cegelec mora napisati ime „Fiksbiška“.

Kajti Fiksbiška bo v deželnem zboru našo vero branil.

Kmetica: Kaj pa, če me našo nabunk in noče
ubogati?

Spovednik: Potem ga več ne poglej in —
saj veš, ko bi hotel kaj od tebe, saj veš, hmhm, ko bi
tisto hotel, pa ga naženi proč in reči, da z brezvercom
nočeš nič opraviti imeti.